



#### WIJZIGING PORTEFEUILLE

Dagelijks	3%
Wekelijks	13%
Maandelijks	38%
Jaarlijks	28%
(Bijna) nooit	18%

Overigens vindt 60 procent dat altijd voor de risico's van beleggen gewaarschuwd moet worden. Over de wijze waarop dat dan moet gebeuren, verschillen de meningen. Onderzoek van de AFM dat ten grondslag ligt aan de huidige risicometer, wees uit dat beleggers graag op een grafische wijze gewaarschuwd wilden worden. Maar van de ondervraagde VEB-leden wil de meerderheid (52%) uitleg in tekst en kiest slechts 22 procent voor grafisch. Dan ligt het voor de hand om te veronderstellen dat het lezen van de financiële bijsluiter een hoge prioriteit heeft. Immers in dit document staat in beginsel precies beschreven wat de risico's zijn die met het betreffende financiële product samenhangen. Toch leest slechts 32 procent de hele bijsluiter, 54 procent alleen relevante delen en 14 procent helemaal niet.

Volgens het eerdergenoemde onderzoek door de VEB voldoet 61 procent van de 220 bijsluiters van in Nederland beursgenoteerde beleggingsfondsen op een of andere manier niet aan de eisen. De vraag is dan of waarschuwen voor risico's aan de sector zelf kan worden overgelaten. Volgens 35 procent moet de overheid waarschuwen. De meerderheid (53%) vindt dat een andere instantie dit moet doen: 60 procent daarvan geeft de voorkeur aan een onafhankelijke betrouwbare instelling, terwijl toch nog 28 procent de sector zelf vertrouwt.

#### WERK AAN DE WINKEL

De resultaten van de enquête naar het beleggingsgedrag van de VEB-leden geven de VEB verschillende aanknopingspunten voor actie.

Om te beginnen is opmerkelijk dat veel leden aangeven zelfstandig te beleggen, maar niet altijd voldoende kennis en ervaring zeggen te hebben. Hier ligt een schone taak voor de VEB: educatie. De VEB zal hier de komende jaren nog meer op inzetten, onder andere door het uitgeven van boeken en meer aandacht voor educatie op de site en in *Effect*.

Veel van die zelfstandige beleggers staan er niet alleen voor, maar leunen op adviseurs. Het is goed nog eens te benadrukken dat niet blindelings te doen. Er zijn genoeg beleggingsadviseurs die niet de moeite nemen (of niet de kennis in huis hebben) om financiële producten tot in de details te analyseren alvorens ze aan klanten aan te bevelen. Zelfs in producten van betrouwbaar geachte grootbanken kunnen voor veel beleggers – gezien hun risicoprofiel – ongewenste risico's schuilen. Die zouden door grondige analyse boven tafel moeten komen. Advies inwinnen is dus prima, maar het zwaartepunt in de relatie hoort bij de belegger te blijven. Toch ook weer een kwestie van educatie.

Het is niet verontrustend dat veel VEB-leden een hoog risico koppelen aan mogelijk hoog rendement, eerder logisch en ook niet onwaar. Hoog risico betekent grote spreiding van de uitkomsten en dus ook een kans op hoog rendement. Maar evenzogoed een kans op groot verlies. Dat er in reclameuitingen meer aandacht moet komen voor beide kanten van de medaille is evident en daar zal de VEB voor blijven ijveren.

Ook zal de VEB de kwaliteit van de financiële bijsluiters en initiatieven om die te verbeteren nauwlettend in de gaten blijven houden. Dat de bijsluiter ondanks verbeteringen nog altijd vrij slecht wordt gelezen en, voor zover gelezen, slecht wordt begrepen is een teken aan de wand. De risicowaarschuwingen in de vorm van de 'AFM-mannetjes' of andere grafische afbeeldingen verdienen daarbij extra aandacht. Als bijvoorbeeld aan het onderscheid tussen 'groot' en 'zeer groot' risico geen handen en voeten kan worden gegeven, heeft het maken van dat onderscheid weinig zin. Zelfs AFM-topman Hoogervorst kan niet zeggen wat het verschil is. ■

### HOOGERVORST ZOU HET OOK NIET WETEN



In een gesprek met Hans Hoogervorst, voorzitter van de Autoriteit Financiële Markten, werden de voorlopige resultaten van het VEB-onderzoek besproken. Hoogervorst stelt:

"De financiële bijsluiter is ontwikkeld om consumenten in een kort tijdsbestek inzicht te verschaffen in de werking van een (complex) product. Ook door het ministerie van Financiën is een onderzoek gedaan naar de effectiviteit van de financiële bijsluiter en daaruit bleek dat consumenten die de bijsluiter onder ogen kregen, daar veel relevante informatie uit haalden. Op grond van dergelijke onderzoeken wordt gewerkt aan verbetering van de wijze waarop consumenten worden geïnformeerd. Ook via onze site informeren we de burger over allerlei zaken zoals lenen en beleggen en de risico's die daarmee samenhangen."

Op de vraag waarom de overheid zich eigenlijk als doel

heeft gesteld beleggers te waarschuwen, antwoordt Hoogervorst :

"Blijkbaar willen wij niet leven in een samenleving waarin van mensen misbruik gemaakt kan worden als ze van bepaalde zaken wat minder afweten. Door de opkomst van wat u mijns inziens terecht 'het volksbeleggen' noemt, nemen mensen die vaak niet goed begrijpen om welke risico's het gaat, deel aan het beleggingscircus. Het is onze taak hen te wijzen op de risico's die daarmee samenhangen en de aanbieders van financiële producten te controleren op de informatie die zij verstrekken. Binnen Europees verband wordt gewerkt aan verbetering van de daarbij gebruikte methode voor beleggingsfondsen en beleggingen die onderdeel zijn van een complex product. Dat zal hopelijk tegemoetkomen aan een groot aantal bezwaren die kleven aan de huidige methode. De voorstellen die op Europees niveau zijn gedaan, gaan uit van een verfijndere indeling in categorieën van beleggingsfondsen. Als deze wordt ingevoerd, ligt het in de rede om daarvoor de Nederlandse financiële bijsluiter op aan te sluiten. Ook ik zou eerlijk gezegd niet weten wat het verschil is tussen 'zeer groot' en 'groot' risico, als u mij dat op de man af vraagt." ■